

CERKVENI GLASBENIK.

Organ Cecilijinega društva v Ljubljani.

Izhaja po enkrat na mesec in velja za celo leto z muzikalno prilogo vred 2 gold., za ude Cecilijinega društva in za cerkve ljubljanske škofije 1 gold. 50 kr.

Vredništvo in opravnništvo je v hiši „Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov“, Poljske ulice št. 10.

Naši cerkveni skladatelji.

III.

Osem *Tantum ergo* za štiri glasove postavil in prečastitemu gospodu Francetu Dr. Sedej-u, profesorju v centr. semenišči v Gorici vdano poklonil Danilo Fajgelj. Opus 25. Tiskali in založili J. Blaznikovi nasledniki v Ljubljani 1887. Cena 30 kr.

Nobena slavna pesem še ni bila tolikokrat izražena v glasovih, kakor *Tantum ergo Sacramentum*. Ta himnus ima šest odstavkov, katerih prvi se začneja z besedami *Pange lingua*, drugi *Nobis datus*, tretji *In supremae nocte coenae*, četrti *Verbum caro*, peti *Tantum ergo Sacramentum* in šesti *Genitori*. V liturgiji je predpisana ta hvalnica za veliki četrtek, ko se prenese presveto Rešnje Telo z velikega altarja na stranski altar, za večernice v praznik presvetega Rešnjega Telesa in pri blagoslovu z Najsvetejšem. Reči moramo precej v začetku, da nam najbolj dopada koralni napev, ki je zložen v prvem (doriškem) cerkvenem tonu z reperkusijo *re-la* to je: finala d, dominanta a. „Cerkveni Glasbenik“ je prinesel vže v prvi številki prvega letnika l. 1878. po g. A. Foersterju harmonizovano koralno melodijo, postavljeno celi ton višje, toraj z reperkusijo e-h.

Ker obsegajo besede te slavne pesmi tolike skrivnosti naše vere, se mora tudi cerkveni skladatelj vtopiti v premišljevanje tako svetih reči, da bode mogel dostojno izraziti v glasovih svoja čutila. Ako kje, bi bil gotovo tukaj posvetni duh na nepravem mestu. Toda kdo bode verjel! Le se domislimo onega prežalostnega časa, ki ni še tako daleč za nami, ko smo gledali ravno pri najveličastnejšem himnu najnižji propad v cerkveni glasbi. Ne smemo trditi, da se je to godilo v spridenosti srca, nikakor ne! Slabi izgledi in lastna lahkomišljenost, vsled tega popačeni okus in pomanjkanje resnobe premišljevanje vzvišenih besedi: — to je bilo krivo proizvodov, kateri so se v tistih časih hvalili in katerih bi se morali v resnici le — sramovati. Pa, da ne bomo izvzeli samih sebe, spoznajmo in nikar ne tajimo, da smo bili tudi mi nek daj izmed števila onih izgubljenih. Nek daj pravim. Veliko se nas je sedaj povrnilo — žalibog da ne vsi — na pravo pot nazaj in če bi nam ponujal kdo zopet take-le ali takim podobne melodije (citirano po spominu):

Soprano solo Soprano et Alto Soprano solo

Tan - tum er - go tan - tum er - go Sa - cra - men - tum Ve - ne -
re - mur ve - ne - re - mur
etc.

bi mu ne dokazovali več njegove nespametnosti, temuč bi imeli zanj le milo-
srčen nasmehljaj. Doživeli smo namreč, hvala bodi Bogu! drugačne čase, boljše
čase. Cerkvena glasba začenja dobivati drugo lice. Izdramili smo se iz meh-
kužnih sanjarij, manemo si kalne oči, izpregledujemo ter spoznavamo zmote
svojih sprednikov. Sancta sancte! tako se oglašča vest in ne oglašča se
zastoj. „Kraj na katerem stojiš, je svet kraj!“ (Exodus 3, 5.)

Ker imamo namen izpregovoriti danes nekoliko besedi o delu, zaznamo-
vanem na čelu tega sestavka, opomnimo najpoprej, da nas veseli ocenjevati
skladbe, kakoršna je priučujoča. Ne zato, kakor da bi bilo vse dobro in prav
dobro, ampak zato, ker si g. skladatelj prizadeva ostati na cerkvenem stališči.
Spominjamo se, da smo brali na prvi strani Fajgeljnovih 12 prediger opus
26. geslo: „Kar zamore, vsak storiti je dolžan“ in radi pripoznavamo, da je
g. Fajgelj poleg težavnega učiteljskega posla za cerkev vže mnogo storil v
glasbenem obziru in sicer ne v njeno škodo, marveč v veliko korist. Eno
željo imamo še na sercu, katero bi radi tukaj izrekli. Naukov v harmoniji
mu ne bodemo dajali, ker govoré njegova dela, v katerih se tudi mnogo dobre
tematike nahaja, o izurjenosti skladateljevi. Želimo namreč, da bi se njegova
Cecilija še bolj očistila posvetnih peg, katere jej semtertje zakrivajo lepo ob-
ličje. Videli bi jo najrajši brez modernega kinča v čisti liturgični obleki.
Skladbe s slovenskim tekstom, naj so tudi za cerkev, smejo vže kolikor toliko
imeti harmoničnih novosti, a skladbe v latinščini naj se držijo tako zvane
„strobe šole“. Da! premagovati in zatajevati se mora cerkveni skladatelj. Va-
ruje naj se posebno kromatike, kajti ravno kromatika provzročuje ono nemir-
nost in raztresenost, iz katere veje posvetni duh. Pa tudi pevcem se delajo
nepotrebne težave z alterovanimi akordi. Vprašam: Kaj je nenaravni pol-ton
druzega, kakor izraz mehkužnosti, tožbe, izdihovanja? in zraven tega še mu-
čilnica človeškemu glasu. Na primer številke 4. tretji takt:

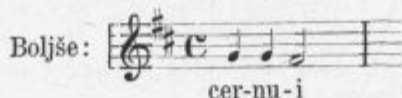
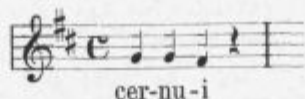
Ve - ne - re - mur

Alt ima tukaj koloraturo za gosli, ne pa za naše grlo. Ravno tako v
petem taktu, kjer ima alt zopet

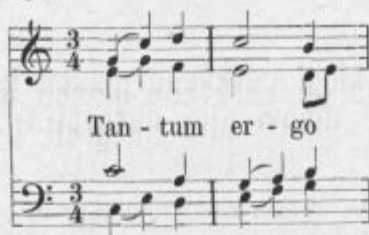
Takih presiljav se moramo varovati, da ostanemo pri pevcih poljudni in da se sploh ne oddaljimo preveč od diatonike. Saj pišemo za človeške glasove in ne za mrtvo glasbeno orodje, na katerem se lahko ad libitum godein piska.

V številki 2. se ne moremo sprizajziti z odmori, ki trajajo samo eno osminko. Čemu delamo drugim težave, katerih ni treba? Kaj takega se lahko in točno igra na orglah, ne pa pri petju. Še odmori, ki veljajo eno četrtingo, niso popolnoma pravilni, kakor postavim:

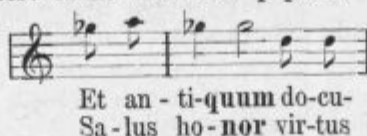
Številka 3. je lepa skladba. Amen je izpeljan tematično skozi dve škali (od *f* — *f*). Amen vporabljivali so cerkveni skladatelji vže na tisoč in tisoč načinov, da kaj novega ne moremo več iznajti. Najboljši in najložji sklep za himnus je plagalni zaradi mirnega gibanja glasov, ki so kot glasovi spodnje dominante s toniko v naravnostnem sorodu. Motetni slog pa zahteva nekoliko več gibanja in življenja; tu je polifonija na svojem mestu. Toraj moramo ločiti slog himna od motetovega sloga.

Peta točka se začinja:

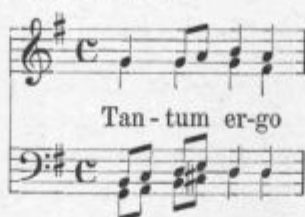

Ali ne diši to po neki neharmonični obliki? Res je, da nahajamo tudi pri starih klasičnih včasih tako grdobo, katere nam pa ni treba posnemati.

Pri številki 7. srečamo takoj v tretjem taktu avtentično kadenco (izvirni sklep), ki je napačna v oziru glasbene sintakse. Zveza celega stavka se namreč glasi: *Tantum ergo Sacramentum venerationem veneremur cernui*. Slovenski: Tako veliko skrivnost ponižno častimo. Ako tergamo posamezne besede, kakor je storil g. skladatelj, je ravno tako nepravilno, kakor da bi bil zapisal: Tako veliko skrivnost. Ponižno častimo. Tukaj smo zasledili tudi naslednjo deklamacijo v tenorji, katero lahko vsak sam popravi:

Zadnja (osma) točka je postavljena za možki zbor. V začetku se gibljejo vsi glasovi v mali in v veliki oktavi, pozneje prestopijo višje, kar daje skladbi lep izraz. Všeč nam ni prvi takt

In zakaj ne? Čisti cerkveni slog zahteva kot stalno pravilo: a) Priprava disonance bodi kot konsonanca na lahki dobi. b) Disonanca nastopi na težki dobi. c) Razveza je zopet na lahki dobi. Tukaj imamo pa na lahki dobi disonanco $\frac{6}{5}$, katera se še razvezati noče, temuč nastopi takoj na težki dobi zopet kot disonanca v podobi kvartsekstakorda. Moderni glasbeniki seveda nimajo nič zoper to, ker vporabljajo šestokrat disonance za disonancami, Cerkev pa želi mirnega, očiščenega stavka.

Omenjena bodi še velika seksta *g - e*, ki se nahaja v drugem basu pri sklepu te številke. V koralu je ne bodete nikjer našli, zato se ravnajo strogi cerkveni skladatelji po načelu: Velika seksta se ne rabi niti navzgori niti navzdoli, pripuščena pa je mala seksta navzgori a ne navzdoli.

Toliko o teh osem točkah. Razume se samo po sebi, da jim pričujoče opazke ne jemljejo veljave in nadejamo se, da nas bode g. Fajgelj zopet razveselil s kakim novim delom.

Jož. Lavtižar.

O vrednosti in nalogi cerkvene glasbe in dolžnosti duhovnikov njej nasproti.*

(Spisal Ant. Lesjak).

Že od nekdaj je sv. cerkev vso svojo skrb in pozornost na to obračala, da bi se služba božja kolikor najbolj mogoče slovesno in spodbudno obhajala. Postavila je v ta namen pred vsem vredne prostore za bogočastje veličastne tempeljne, katere je kolikor mogoče bogato ter krasno olepšavala. Zdelo se ji je potrebno cerkve in altarje prej posvetiti preden bi se sveta daritev na njih opravljala. Z obhajanjem sv. daritve je združila vzvišane in spodbudne obrede, kateri sv. opravilo še posebno značijo kot službo božjo. Napravila je za služabnike Gospodove posebno obleko, katera naj bi mašnika in navzoče verno ljudstvo opominjevala, kako skrivnostno in sveto je opravilo, katero se pred njimi godi. Poslužuje se sv. cerkev zvonov in orgel, da bi z zvonenjem vabila vernike k službi božji „glas zvona glas z neba“ — z milimi glasovi orgel pa tajala in mečila njihova srca. Pa ne samo kovinskih glasov orgel

*) Ta govor sem imel pred nekaj leti v semenišči pri govorniških vajah. Ako Vam drago, pa ga ponatisnite v Cerkv. Glasbeniku. Novejše naročnike, ki niso prebirali prejšnjih letnikov Cerkv. Gl., bi utegnil zanimati.

Op. pis.

in zvonov, ampak tudi lepega človeškega glasu se ona poslužuje v poveličanje službe božje. Odkar časa obstoji krščanska služba božja, zavzema tudi petje pri njej bistven del, kakor nam priča zgodovina. Temu ni čuda! Ako pomislimo, da nam sv. pismo službo božjo v nebesih slika večidel le v petji obstoječo; ako pomislimo dalje, da so angelji rojstvo Jezusovo poveličavali s hvalno pesnijo in da Kerubi in Serafi, kakor nas sv. cerkev uči, neprenehoma prepevajo; svet, svet, svet — ako vse to pomislimo, pravim, bi se morali čuditi, če bi ne bila tudi Cerkev božja na zemlji petju pri službi božji odkazala svojega mesta. A kakor sem že rekel, odkazala mu je svoje mesto in še zelo vzvišeno mesto. In to po vsi pravici; kajti ne da bi pretirali, moramo reči, da zavzema glasbena umetnija mej vsemi drugimi v službi sv. Cerkve najodličnejše mesto in sicer mej drugim posebno zato: 1. ker je najstarejša umetnija v službi sv. cerkve; 2. ker je v ozki zvezi z daritvijo sv. maše in 3. ker je najpripravnejše sredstvo v poveličanje božje in v spodbudo vernikom. Prvi del mojega govora bode to obsegal; v drugem delu pa bodem kazal, kake dolžnosti da ima duhovnik pri tem.

I.

1. Petje ima pred vsem prednost, da je prva in najstarejša umetnija v službi božji in sv. cerkvi. Že v starem zakonu, ki je bil le senca in predpodoba novega, je bilo petje odličen in bistven del očitne božje službe. Sploh je bilo pri vseh narodih že od nekdanj petje in glasba v službi nabožnosti tako, da jo je nek paganski pesnik po vsej pravici mogel imenovati „prijateljico svetišča“. Ko je bil pa naš Gospod in Odrešenik rojen in začetek sv. Cerkvi storjen, tedaj so prepevali angeljski kori po betlehemske livadah, nebo se je za trenotek odprlo in svet je okusil en del onega večnega hvalnega petja, ki napolnuje nebesa, s katerim angelji in svetniki Boga molijo in poveljujejo. In ko je Jezus pri zadnji večerji v krogu svojih učencev prvokrat nekrvavo daritev opravil, se je sveto opravilo tudi s petjem poveljevalo: kajti v sv. pismu beremo: „Potem, ko so hvalno pesem odpeli, so šli na oljsko goró“. (Mat.) Tako je tedaj precej od začetka sv. daritev petje spremljevalo. Ko se je morala služba božja še v podzemskih rovih (katakombah) ali skrivnih zasebnih hišah opravljati, tedaj, ko ni bilo še lepo okinčanih cerkev, so se že razlegali psalmi in hvalnice, če tudi v prav priprosti obliki. Zato opominja apostelj rekoč: „Opominjajte drug drug z hvalnicami in duhovnimi pesnimi“. Paganski Plinij poroča v Rim, da imajo kristjani navado določen dan in uro se shajati ter Kristusu, kot svojemu Bogu hvalo prepevati. In že sv. Justin povzdiguje petje, ker pravi: „da vzbuja v duši goreče hrepenenje po tem, kar se v himnah prepeva, da brzda vzdigajoče se sladno poželenje itd. Po pravici smemo toraj reči, da petje že gledé svoje starosti najodličnejše mesto zavzema pri obhajanju službe božje. „Da se v cerkvi himni in psalmi pojejo, zato nimamo samo besed, ampak tudi izgled Kristusov in aposteljnov“, pravi sv. Avguštin.

2. Petje ima dalje tudi to prednost, da je s službo božjo v neposredni, naj-
ozi dotiki. Lahko se opravlja služba božja brez petja, kajti sv. daritev ima

sama na sebi svojo vrednost in svoj sad; — toda slovesna služba božja brez petja ni mogoča. Lahko se najlepša, najveličastnejša služba božja opravlja brez cerkve — na prostem ali v kaki dvorani — brez krasne slikarije, brez zlatoobrobljenih paramentov — ne pa brez petja. V kako neposredni, ozki dotiki je petje s slovesno mašo, se že iz tega vidi, da pri slovesni sv. maši mašnik sam, on, ki zavzema mesto Kristusovo, po čegar rokah se Kristus svojemu nebeškemu Očetu daruje, — pri altarju poje in intonira to, kar potem pevski zbor nadaljuje. Da, celo v najsvetejših trenutkih sv. maše, kmalu po povzdigovanji, ko jo Izveličar še pred njim pričujoč, mora mašnik slovesno povzdigovati svoj glas, kakor tudi malo pred in po sv. obhajilu. Resnično, ko bi bila sv. Cerkev smatrala petje kot samo umetnijo, le kot vnanje lepотиčje pri službi božji, tedaj bi ne bila tega tako vredila. Za Cerkev je petje več, nego sama umetnost ali zunanji kinč, ono je v sv. Cerkvi: molitev in sicer veličastna, s posebno pobožnostjo in srčnostjo vzdigajoča se molitev in zato tudi bistven, potreben del slovesne službe božje. Tudi so besede (morajo biti), katere pri slovesni sv. maši kor poje, v neposredni dotiki z mašnikovo molitvijo.

3. Petje ima dalje tudi to prednost, da je najizdatnejše sredstvo, s katerim se služba božja povečuje in namen njen dosega. Služba božja ima dvojen smoter: gledé Boga, da ga kolikor mogoče povečuje in časti, gledé vernikov pa, da zadobimo po nji milosti božje in da nas spodbuja k pobožnosti in čednostnemu življenji. Oboje pa se dosega pri daritvi sv. maše v najpopolnejši meri. Skazuje se po njej Bogu največa čast, ker je častivna in hvalivna daritev neskončne vrednosti, človek pa zadobiva po njej nebeških milosti, ker je najboljši studenec vseh milosti. Vse, karkoli je toraj sv. Cerkev z daritvijo sv. maše sklenila, mora služiti tema dvema namenoma. Vera človeka po svoji idealnosti povzdiguje nad pozemeljsko, tako tudi glasba; zato ste pa obe v tesni zvezi, ker vera daje glasbi predmetov za premišljevanje. Oken pravi v svoji „Philosophie der Natur“: „Glasba je izraz hrepenjenja k Bogu vrniti se. Ona stori človeka hrepenčega po nekem stanji, katerega človek ne pozna, daje mu okusiti nebeškega miru in krasote“. Petje, glasba je tedaj sredstvo, s katerim sv. Cerkev čast božjo in pobožnost vernikov najzdatneje pospešuje. Vse stvari, posebno pa še človek kot podoba in otrok božji, so dolžne povelicevati Boga vsaka po svoji moči. Cela narava, žive in nežive stvari, hvalijo po besedah sv. pisma Gospoda; naj bi-li človek zaostal? Še sedaj velja petje pri vseh narodih kot sredstvo, s katerim se kaki stvari ali osebi posebna čast skazuje. Popevajo se v pesmih dela junakov, častijo se kralji in knezi s šumečo glasbo: bi-li smel potem človeški glas v povelicevanji mogočnega Stvarnika zaostati, ali mar zadostuje svojemu namenu, ako služi le človeški hvali ter povečuje le pozemsko veselje in sladnost?! Nebo samo nam daje v tem najbolj vzvišen izgled. Sv. pismo nas uči, da angelji in svetniki neprenehoma Bogu hvalnice pojó. Zato tako lepo sv. Cerkev poje v himnu v praznik posvečenja cerkvá: „A ono prebivališče nebeščanov odmeva vsaki čas od hvalnic ter povečuje Boga edinega in trojnega v sladkih harmonijah; ž njim združimo mi svoje petje tekmovalje z nebeškim Jeruzalemom“. Kadar se toraj k slovesni božji službi zberemo, tedaj

s slovesnim, vrednim petjem na glas in očitno spoznavamo, da hočemo Boga kolikor mogoče častiti, hvaliti ter ga nad vse povzdigovati, kar tudi nebo isti trenotek dela.

Dasitudi je prvi smoter petju in glasbi čast božja, ima vendar tudi nalogo, da srca vernikov s pobožnostjo napolnuje ter njihove misli proti nebu povzdiguje. Cicero pravi: „Nobena stvar ne najde tako hitro pota v človeško dušo, nič tako ne vpliva na nraavnost kot glasba. Nič ni naši duši bližje nego glasba; ona razveseljuje, navdušuje, tolaži in mehča srce“. Že Plato imenuje misel, da je glasba le za kratek čas, napačno, krivo in pravi: „Glasba naj goji ljubezen do dobrega in množi stud nad hudobijo, da po njej dobri in lepi postanemo. Nobena stvar ne dojde tako globoko v dušo, kakor rithmus in harmonija; pa tudi nobena tako globoko v njej ne obtiči; zatoraj dobra glasba človeka omika, slaba pa ga pokvari“. Tako, častita gospoda, so že stari o glasbi sploh sodili! Glasba in petje izražuje čutila, kakoršna se z besedo težko ali celo ne dajo izraziti. Veselje in žalost, radost in hvalo, ponižnost in spokornega duha hoče s petjem v srci svojih otrok obuditi, kakor namreč čas cerkvenega leta zahteva. Petje je govor srca; kajti pride iz srca in govori k srcu, kar nam nazori skušnje vseh narodov potrjujejo. Sv. Cerkev hoče z blagoglasnim petjem, ki izvira iz njenega duha in srca, ona srca ganiti, katerih beseda ne gane. Ona hoče doseči to, kar je naredilo petje v srcu sv. Avgušтина, ki je po sv. himnah in hvalnicah v milanski cerkvi ginjen preliv solze ter božji milosti in resnici odprl svoje serce. —

Če je pa petje v službi božji v tako ozki zvezi in mu sv. Cerkev toliko važnost pripisuje, kaj sledi iz vsega tega še posebno za klerika? Iz dosedaj rečenega lahko sprevidite, dragi tovariši, da je duhovnik dolžan prvič skrbeti za dostojno cerkveno petje, drugič pá, da se ga mora tudi sam učiti. (Dalje prih.)

D o p i s.

Z dežele, konec februarija. Te dni me je opomnil nek organist na stvar, o kateri sem že prej mislil pisati v Cerkv. Glasbenik. Rekel mi je: „Bi-li ne bilo umestno, da bi se v cerkveni glasbi neko višje sodišče ustanovilo, menim odbor večakov v glasbi, ki bi presojeval nove skladbe ter jih priporočal pevskim zborom, ali bi jih pa zavrgel kot nezrele poskušnje?“ — „Gotovo! O tej zadevi sem že sam vkrpal“, mu odgovorim. „Tedaj omenite v našem listu Cerkv. Glasbeniku!“

Storim sedaj to. O priliki sem obiskal slovečega organista in ob enem skladatelja. Kazal mi je celo latinsko mašo, ktero je skončal pred nekaj mesci. Pregledala sva in preigrala novejše njegovo delo. „Kaj mislite?“ me vpraša. „Na prvi hip mi je pač težko stvarno sodbo izreči. Pošljite jo v pregled kakemu drugemu!“ „Sem že storil, in veste, kaj mi je prijatelj, produktiven slovenski skladatelj odgovoril? Poglejte pismo!“ — Med drugim sem bral: „Kot prijatelj Vam svetujem, spravite to delo v svojo pisalno mizo. Kedar imate čas, lahko pregledujete, sem pa tje boste kaj popravili; moja misel pa je vsekako ta: pred dvema letoma jo ne dajte še na svitlo!“

Pri nas se je v zadnjem desetletnem gibanji na cerkveno-glasbenem polji precej organistov izučilo. Marsikteri čuti v sebi poklic in zmožnost skladatelja. Napiše svoje poskuse v harmoniji, litografovanje veliko ne stane in mali zvezek pride na svitlo. Je res prevablivo za mladega človeka, videti na drobni zbirki zapisano svoje ime, zraven še po-

nosno: opus I. ali II. i. t. d. Tedaj se razpošlje známim pevovodjem ali pevskim zborom najnovejši izdelek v blagovoljni pregled in nakup. Človek si misli naj bo, te krajcarje dam, da skladatelj ne trpi škode, naj ima večje veselje se urediti in enkrat plodonosno delovati v cerkveni glasbi. — Na ta način se zbirka v tolikem številu razproda, da komponist nima materijalne škode. Ker se vsako delo kritično ne presoja, misli tako začetnik-skladatelj, da je njegovo delo res že dovršeno v vsakem obziru, in — ostane pri svojih napakah in enostranskih svojih nazorih še naprej.

Ako bode pozneje res kaj napredoval, se bode pač sramoval, da je svoje prve nezrele poskuse prenašlo spravil med svet. Hvale gotovo ne bo vedel onim, ki so ga z nakupovanjem plitvih skladb podpirali in s tem nehote odobraval njegovo početje.

Iz tega vzroka nem sklenil, in če se ne motim še marsikteri drugi, da ne kupimo novih skladb, ako nam niso v „Cerkv. Glasbeniku“ kot dobre priporočene. Ob enem naj bode to opomin mladim skladateljem, da svoje izdelke pošlejo v presojo izurjenim glasbarjem-skladateljem. Gotovo bodo radi pregledovali najnovejše umotvore, dajali novim komponistom dobre nasvete, jih opozorili prijateljsko na napake in ob enem poročali po svojem prepričanju v našem listu.

Tako menim bode stvarno pomagano skladateljem in kupcem, naši nasprotniki pa se nam ne bodo rogali o nezrelih umotvorih na cerkveno-glasbenem polju. y.

Razne reči.

Spominek † Fr. Wittu. — Odbor veljavnih môž (med njimi gg. Haberl, Schmidt, Mitterer, Piel, Pustet i. dr.) je sklenil, rajnemu dr. Witt-u postaviti na njegovem grobu v Landshut-u dostojen spominek iz trepežne tvarine, marmorja ali granita. Prostovoljni doneski se bodo nabirali do konca majnika t. l.

— Za letošnje pastoral-konference v šent-hipoliški škofiji zastavilo se je cerkveno-glasbeno in liturgično vprašanje: „Kaj prepovedujejo in kaj dovoljujejo cerkvene določbe gledé instrumentalne glasbe pri liturgični službi božji? katera sredstva naj duhovni cerkveni predstojnik uporablja, da na svojem koru odpravi dotične napake?

— V Ahenu bodo zidali novo šolo za cerkveno glasbo. Vse je že pripravljeno, da se boše dné 12. marcija, t. j. v praznik sv. Gregorija (po katerem se bode tudi hiša imenovala) položil temeljni kamen.

— „Fr. Courr.“ piše, da je slavnoznana tovarna Božidara Steinway v Hamburgu pred kratkim za nekega bogatega Amerikanca izdelala dragocen glasovir, ki velja lepo svotico 142.000 mark.

Naše priloge.

Pred dvema letoma sem vprašal na visokem mestu, je li so dovoljene pete litanije, kakor so pri nas na deželi v navadi. Reklo se mi je, da to pač niso litanije v strogo liturgičnem smislu. A ker so v ljudstvu tako zelo vkoreninjene, in mu res služijo v veliko spodbudo, naj se ohranijo, ne kot lavretanske litanije, marveč kot litanijam podobna po-božnost na čast Materi božji. — Od tistega časa sem mislil, kako bi se dal rešiti pri teh litanijah liturgični znak, ne da bi se ljudstvu odvzelo veselje pri petji; danes priobčim ta poskus. Ali se mi je posrečil, sodite sami. Pri litanijah ni prav nič izpuščenega; med tri in tri invokacije pa vložim zdihljeje k Materi božji. Ta odmor ni zoper liturgijo, saj je celó svetovano, litanije, kakor rožni venec moliti pre-mišljeva-je; v pre-mišljevanje pa so taki zdihljeji glavna stvar.

Glasba k litanijam je popolnoma priprosta, taka kakor se med ljudstvom nahaja. Kaj bi mi pomagalo, ako bi kaj težavnega izumel; ljudstvo bi se tega ne poprijelo.

P. Hugolin Sattner.

Pridana je listu 3. šte- v. priloge.

Odgovorni vrednik lista Janez Gnjezdá. — Odgovorni vrednik glasb. priloge Anton Foerster. Zálaga Cecilijino društvo. — Tiska R. Milic.